

Wrap up bijeenkomst Ministerie van Financiën; Werken als Zelfstandige

Bevindingen bijeenkomst ministerie van Financiën 24 januari 2018

Op 24 januari 2108 vond het 'Kick-off overleg over 'Werken als zelfstandige' plaats bij het ministerie van Financiën. Onder meer minister Koolmees, staatssecretaris Keizer en Pieter Hasekamp (Directoraat-Generaal voor Fiscale Zaken, als vervanger van staatssecretaris Snel) waren hierbij aanwezig. Het bedrijfsleven was niet vertegenwoordigd, ondanks dat zeven bedrijven, met een stoel aan de Politieke Ronde Tafel, hadden aangegeven graag mee te willen spreken. Het ministerie gaf echter de voorkeur aan een consultatie met brancheorganisaties.

Tijdens de bijeenkomst kwam dan ook een brede waaier aan partijen langs: LTO Nederland, NWBU, VNO-NCW, MKB Nederland, Bovib, UWV, Brightpension, Zipconomy, FNV, Koninklijke Metaalunie, Kunstenbond etc. De invalshoeken liepen dan ook uiteen. Veel partijen kregen door middel van een pitch de mogelijkheid om hun standpunten kenbaar te maken. Veel nieuwe inzichten leverde dit niet op. Het sectoraal was een opvallend punt, meerdere organisaties pleitten namens hun achterban voor werkafspraken per sector gezien de diversiteit in de doelgroep. Het kabinet lijkt hier echter weinig voor te voelen. Wel was er eensgezindheid over de zogenoemde 'opdrachtgeversverklaring', waarmee het kabinet wil toetsen wie zich ondernemer mag noemen en wie niet. De verklaring zou online ingevuld moeten worden door een middengroep van 800.000 zelfstandigen met uurtarieven tussen de €18 en €75. Volgens het regeerakkoord geldt de opdrachtgeversverklaring dus niet voor de groep die een uurtarief heeft hoger dan € 75,-. Veel partijen zagen echter de meerwaarde niet in van een dergelijke verklaring en zeiden te vrezen voor een nieuw ondoorzichtig instrument waar veel bureaucratie aan vast komt te zitten.

The Future Group heeft namens de Politieke Ronde Tafel een pitch gepresenteerd, op basis van dit [position paper](#). Er was van een aantal partijen stevige bijval voor het standpunt van The Future Group. LTO Nederland stelt bijvoorbeeld heel duidelijk dat er vooraf zekerheid moet zijn over de kwalificatie van de relatie. ONL voor ondernemers, Zelfstandigen Bouw, Bovib en NPO onderschreven het verhaal volledig.

Eensgezindheid was er over het aanpakken van schijnzelfstandigheid en bescherming van werkenden aan de onderkant van de arbeidsmarkt. Iedereen is het erover eens dat het kabinet hiertegen moet optreden, al blijft het precieze tarief waar de ondergrens dient te liggen onderwerp van debat.

[Het NOS Journaal](#) maakte een item over de dag waarin we ook aan het woord kwamen. Minister Koolmees kondigde aan het eind een nieuwe bijeenkomst aan. Deze zal plaatsvinden nadat hij binnen enkele weken de Tweede Kamer per brief geïnformeerd heeft. Wij hebben begrepen dat bij een volgende sessie meer de focus komt te liggen op de uitwerking van het kabinetsbeleid, een onderwerp dat 24 januari onderbelicht bleef. Ook wordt hierbij waarschijnlijk ingegaan op de handhaving na 1 juli 2018.

Samenvatting onderzoek

Ter onderbouwing van de pitch deden we namens de Politieke Ronde Tafel nog aanvullend onderzoek onder circa 400 bedrijven.

Dat de arbeidsmarkt krupper wordt is inmiddels op veel plekken zichtbaar. Ook de aangesloten bedrijven bij de Politieke Ronde Tafel zien dit. Zo is het voor de helft van de bedrijven lastiger om de juiste mensen te vinden voor vacatures en lukt het een kwart van de bedrijven inmiddels al niet meer. Slechts 5% ziet vooralsnog geen effecten. Voor 80% van de bedrijven leiden deze marktomstandigheden tot de inhuur van meer zelfstandigen.

Totdat er een nieuwe wet is, zal de Wet DBA gelden, maar wordt er niet gehandhaafd. We hebben de bedrijven gevraagd of dit een werkbare tijdelijke oplossing is. De helft kan met deze tussenoplossing uit de voeten, de andere helft niet. Duidelijkheid over de situatie na 1 juli 2018, en tot en met 1 januari 2020 als niet wetgeving gereed moet zijn, is wel snel nodig.

In het regeerakkoord wordt een termijn van één jaar genoemd als factor om zelfstandigen van werknemers te onderscheiden. Maar liefst 82% vindt dit geen goede methode om de arbeidsrelatie te kwalificeren. De lengte van een opdracht staat hier los van vinden zij. Veel meer heil ziet men in de invoering van een ondernemersovereenkomst met een eigen plek in het burgerlijk wetboek, een van de voornemens van het kabinet. Meer dan de helft van de respondenten geloof dat dit een duurzame oplossing kan zijn voor de ontstane problematiek op de arbeidsmarkt.

Pitch namens Politieke Ronde Tafel

- Met de wet DBA is het bedrijfsleven mede verantwoordelijk gemaakt. Inmiddels hebben we gedurende 4 jaar goed geluisterd naar deze bedrijven over wat er wel en niet werkt in de praktijk. Aan de politieke ronde tafel van TFG zit het hoger management van een 40 tal grote bedrijven dat veel zelfstandigen inhuurt. De onderstaande informatie komt van de deelnemers aan tafel en is getoetst bij circa 400 indirect, via onderzoek, aangesloten bedrijven.
- Minister Koolmees wil echte ondernemers (zelfstandigen) de ruimte geven. Daarvoor zijn projectduur en tarief, voor het bedrijfsleven, in de praktijk geen logische criteria.
- Nieuwe wetgeving per januari 2020 is ver weg. De wet DBA in stand houden maar niet handhaven is geen oplossing. Een tussenoplossing is noodzakelijk waarvoor onderstaande punten belangrijke ingrediënten zijn;
- Niemand in Nederland hoeft aan te tonen dat hij, zij werknemer is, waarom dan wel ondernemerschap aantonen? De maatschappij is veranderd. Life time employment bestaat niet meer. Bedrijven kunnen niet verder vooruitplannen dan een half jaar. Er wordt gezocht naar andere manieren om arbeid te organiseren. Verschillend professoren zijn over dit onderwerp al aangeschoven. Waarom maken we beleid om basis van het bestaande, het al 100 jaar oude arbeidsrecht, terwijl de toekomst een hele andere is?;
- De rode draad van 4 jaar Politieke Ronde Tafel is dat het bedrijfsleven de zelfstandig kenniswerker als onmisbaar heeft betiteld. Men wil een duurzame relatie opbouwen met deze doelgroep en zoekt naar manieren om dit te verwezenlijken. De maatschappelijke betrokkenheid van het bedrijfsleven is groot. Bijvoorbeeld doordat uit onderzoek blijkt dat het overgrote deel van de bedrijven een hoger tarief willen betalen voor mensen die adequaat verzekerd zijn. Het overgrote deel juicht een aparte fiscale status toe voor de zelfstandig kenniswerker;
- Opdrachtgevers moeten van te voren niet lastig gevallen worden met een opdrachtgeversverklaring. De VAR, BGL en DBA zijn al mislukt. Duidelijkheid vooraf kan nooit gegeven worden. Zolang de Belastingdienst achteraf toets en de insteek is om te jagen op schijnzelfstandigheid vanwege vermeend gezag zal iedere opdrachtgever zpp ers afhouden uit compliancy overwegingen (risico);
- Misbruik en schijnzelfstandigheid zijn 2 totaal verschillende zaken. Opdrachtgevers huren zelfstandig kenniswerkers in omdat ze 1)betere expertise krijgen via zppers dat bij eigen personeel niet aanwezig is 2) Flexibel willen blijven 3) er krapte op de arbeidsmarkt is en werkvorm steeds meer van ondergeschikt belang wordt;
- Het vermeende ontduiken van kosten door opdrachtgevers door tegen lage tarieven in te huren is totaal niet aan de orde bij het inhuren van een zelfstandig kenniswerker. Ook het bewust ontduiken van sociale lasten door opdrachtnemers is niet aan de orde. Men zou veel zpp ers graag in dienst hebben maar de wereld is veranderd;
- Laat arbeidswetgeving gelden voor werknemers en toets de zelfstandige op een meetbaar aantal criteria maar laat de opdrachtgeversverklaring varen: criteria voor ondernemerschap volgens opdrachtgevers: 1) inschrijving KVK, 2) wordt niet doorbetaald bij ziekte, 3)bepaald zelf tarief, 3) loopt debiteurenrisico;
- Het voorstel wat door ONL en The Future Group eerder is gedaan aan formateur Zalm wordt door het bedrijfsleven, de opdrachtgevers gesteund/gedragen. Dit betreft een kvk inschrijving, gevolgd door een overeenkomst van opdracht en het aanscherpen van de antimisbruik bepaling.

(met opdrachtgevers wordt hieronder het bedrijfsleven bedoeld, lees de bedrijven die zelfstandigen inhuren)